

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Georgii Adami Struvii jurisprudentia romano-germanica forensis ...

Jurisprudentia romano-germanica forensis - Georgius Adamus

Mencke, Lüder

Jenae, 1733

Liber II. De religiosis, et sumtibus funerum, et ut funus ducere liceat.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-7433

tatum. d. l. 1. BACH. V. 2. D. 9. tb. 5. l. d. e.
 Ex propria persona conveniri potest heres,
 cum legitima ætatis & masculus inchoata per
 defunctum explicuit. l. 1. ff. b. l. 4. ff. cod.

LIB. II.

TIT. I.

DE RELIGIOSIS, ET SUMTIBUS
 FUNERUM, ET UT FUNUS
 DUCERE LICEAT.

L. II. ff. t. 7.

Jus personarum Lib. I expositum, unde ad
 jus rerum pergendum erit, quod cum in jus
 in re & Jus ad rem dispesci soleat, Jus in re
 hoc libro secundo persequi, & Jus ad rem li-
 bro subsequenti tertio observare animus est,
 Sed Principalis rerum distinctio est, qua alia
 res in patrimonio, alia extra patrimonium ef-
 se dicuntur, ad has refert MAGNIF. AUCTOR L.
 2. t. 1. a. 11. res religiosas, quas sicco pede
 præterire nequeo.

I. *Locus religiosus est*, in quem corpus de-
 functi sepulturæ causa l. 2. §. 4. ff. b. ab eo,
 qui jus in eodem sepeliendi habet. l. 2. §. 7. l.
 f. ff. b. actu illatum est. v. l. 6. §. f. ff. & l. 7. ff.
 de Rev. div. l. 6. §. 1. l. 42. ff. b. Huic locus
 purus opponitur. quando locum a mortui il-
 latione liberum denotat. l. 2. §. 4. ff. b. t.

II. Cum vero jus sepeliendi in sepulchro

E 5 requi-

requiratur, *adversus eum, qui mortuum nullo jure in locum alienum infert, comparata est actio in factum, quæ competit domino l. 2. §. 1. ff. b. l. 2. §. 7. ff. b. & in eo loco servitutem habenti. l. 8. l. 4. ff. b. ejusque heredibus l. 7. ff. b. adversus eum, qui mortuum in locum alienum intulit, vel inferri curavit, ejusque heredes. l. 2. §. 1. l. 7. l. 9. ff. b. ad hoc, ut vel corpus, quod illatum est, tollatur, vel loci præcium præstetur. l. 7. ff. b. Quam actionem hodie utiliter adversus eum institui, qui in locum meum, sepulturæ assignatum, quemquam infert, docet Responsum HAHN. ad WES. b. t. n. 4.*

III. Loca, in quibus cadavera defunctorum conduntur, nominantur *sepulcra*, quæ sunt vel familiaria vel hereditaria. *Familiaria*, quæ quis sibi familiæque suæ constituit, in quibus sepeliri qualescunque heredes possunt. l. 5. §. 6. ff. b. *Hereditaria*, quæ quis sibi heredibusque suis constituit. d. l. 5. aut Paterfamilias jure hereditario acquisivit. l. 6. ff. b. j. l. 8. l. 13. C. b. MAGNIF. AUCT. S. J. C. Ex. 15. th. 69.

IV. Fiunt vero loca religiosa per *sepulturam*, quæ est illatio hominis mortui in sepulchrum. *Sepultura est aut inhonesta aut honesta*, quæ etiam Ecclesiastica vel Christiana dicitur. ZIEGL. ad LANC. l. 2. t. 24. p. 580. *Inhonestæ vel humana vel canina* seu asinina: *Honestæ vel minus solennis vel solennis est. Inhonestæ, humana* scilicet est, quæ sine Ceremoniis five

sive in Cœmeterii loco separato inhonesto, veluti ad parietes in angulo, sive extra cœmeterium fit ignominia gratia. *Inbonesta, canina* seu *afinina est*, quando per Carnificem defuncti corpus extra locum religiosum consuetum inter cadavera brutorum aut facinorosorum abjicitur. *Caninam patiuntur* (1.) ex malitia, non melancholia, *αυτοχρησις* seu proprecidæ v. c. 12. XXIII. q. 5. CARPZ. *Jurispr. Conf. d.* 326. (2.) *Facinorosi* qui in reatu (ut in Carcere) ante executionem moriuntur, dummodo crimen confessi & convicti sint. CARPZ. *d. l. d.* 279. 280. *Inbonestam, humanam* tamen *sepulturam merentur* (1.) *Excommunicati*, c. 12. *de sepul.* nisi pœnitentiam egerint. *d. c. Const. Elect. Eccles. Art. Gen. t.* 11. §. *Im Fall aber.* ZIEGL. *ad Inst. LANC. l. 2. t. 24. ad §. 9. verb. præcisi* (2.) *Blasphemi* impœnitentes c. 2. X. *de Maled.* SCHULZ. *Syn. Inst. t. de publ. Jud. l. d.* (3.) *Verbi divini & sacramentorum contemtores* v. c. 11. X. *de pœnit. c.* 28. X. *sent. excomm.* CARPZ. *d.* 387. (4.) *Hæretici* Jure Canon. c. 2. *de hæret.* 6. Apud nos honeste sepeliuntur hæretici, præcipue non pertinaces, ita tamen, ut ceremoniæ temperentur, quarum temperamentum Judicis Ecclesiastici arbitrio relinquitur. *id.* 378. v. etiam *d.* 383. (5.) *Usurarii manifesti* c. *de Usur.* 6. v. ZIEGL. *c. l. verb. Nec qui usurat.* Ita usurariorum funus sine solennibus Ceremoniis deduci jubet *Mand. Elect. d. An.*

1625. d. 28 Apr. Von Wucherlichen Contracten §. Sowollen wir. CARPZ. P. 2. q. 92. num. 32. seqq. (6.) In Torneamentis seu congressibus illicitis pereuntes c. 1. X. de Torneament. In duellis prohibitis exspirantibus eandem pœnam dicitur Mandat. elect. d. An. 1665. d. 20. Sept. tit. Injurien-Händel und das Tumultuiren, ic. §. Welcher aber den andern. v. ZIEGL. Dissert. de eo, quod justum est circa mortuos th. 27. seqq. sepulturam honestam nomino ubi ritus, personæ usuique convenientes, adhiberi possunt, & corpus defuncti in locum honestum defertur. Hæc sepultura solennis nomine venit, cum consuetæ Ceremoniæ accedunt, minus solennis appellatur, quando Ceremoniæ illæ deficiunt ob paupertatem similemve rationem ZIEGL. c. 1. ad Lanc. SCHILT. Inst. Can. t. de sepultur. §. 1. Honestæ hæc sepultura regulariter debetur omnibus, etiam pauperibus CARPZOV. d. 374. cadaveribus occisorum in via publica reperitis. d. 375. involuntaria, infelici aut incerta morte abreptis d. 381. nec non infantibus ἀβλαβῆσι seu nondum baptizatis ZIEGL. dissert. th. 25. Conf. Kirchen-Ordnung de An. 1580. Gen. Art. 1. 15. dieweil auch grosse.

V. Solennitas deducendi funeris ea plerumque est, quod corpus tectum & mediocriter ornatum v. a. c. 2. X. de usu & auct. pall. post aliquod intervallum, cum comitatu, quod pestis tempore infrequens est, ad sepulturam

turam deducitur, cujus pro adultis trium, pro pueris duorum cubitorum est profunditas, ubi Vespillo sepeliendo, verbique divini Minister sermonem funebrem habendo, mortales suæ mortalitatis admonet *v. plur.* SCHILT. *d. t. Sepult. §. 12. seqq.*

VI. Ob sepulturæ favorem & accelerationem *controverfia circa eandem exorta summarie tractatur. a. l. 43. b.* & appellatio, cum res dilationem non recipit, haud permittitur *a. l. f. ff. de appell. rec. vel non.* CARPZOV. *Jurispr. Confist. d. 395. num. 10. & seqq.* Imo *Creditor, qui cadaver defuncti arrestare ausus fuerit*, præter amissionem actionis, tertix partis bonorum publicationem patitur, infamia notatur, & alterum tantum restituere compellitur *l. 6. Auth. item qui C. de sepul. viol.* CARPZOV. *P. 1. C. 30. d. 22.* licet debitor ad incarcerationem se obligaverit, aut detentionem sui funeris instrumento permiserit *secund. PHIL. ad Ord. Proc. Sax. t. 51. Conf. 1.* Non vero prohibetur Creditor bona defuncti, etiam intra diem trigesimum, arresto afficere *CARPZ. Proc. T. 21. art. 3. num. 16. Diff. BERL. Conc. 76. n. 103.* nec illicita est funeris detentio, quod pro certo locario in alieno loco, donec sepultura fiat, depositum, si pensio soluta non est *HAHN. ad WES. b. t. n. 5.* Promovet item funeris deductionem interdictum adversus prohibentem inferre funus, sit, subseq. traditum, quo si uti nolit prohibitus

tus mortuum alio inferre, postea *in factum agere* poterit adversus prohibentem ad hoc, ut quanti interest prohibiti, prohibitum non esse, præstetur. *l. 9. ff. b.*

VII. Cum ea, quæ de loco religioso funerisque deductione monenda erant, expedita sint, reliquum est, ut de sumptibus funerum non nihil adjiciatur. *Describitur sumptus funeris ab Ulpiano l. 14. §. 3. ff. b.* quod si is, qui ideo fit, ut funus ducatur, sine quo funus duci non possit, ut puta si quid impensum est in delationem mortui, in locum in quem mortuus infertur, in corpus custodiendum *d. §. 3. 4. in illius vecturam Sc. l. 37. ff. b.* *Moribus* iisdem accensentur vestes lugubres, ut fasciæ sericæ & pepla, sive viris sive foeminis ex consuetudine præstentur *v. BERL. Concl. 64. n. 90. DAN. MOLL. ad P. I, C. El. 23. n. 9. CARPZ, d. Const. d. 41.*

VIII. *Servandus* est in impensis funerum *modus* pro facultatibus & dignitate defuncti *l. 12. §. 5. ff. b.* ita, ut nec æquo majores nec minores fiant impensæ *l. 14. §. 6. 10. ff. b.* licet illud testator voluerit *d. §. 6.* quod arbitrio judicis relinquendum *l. §. 10. BERL. Concl. 64. num. 91. FRANZ. C. ff. b. n. 22.* in specie vero notandum (1.) quod *ornamenta cum corporibus condenda non sint d. l. 14. §. 5. b.* etiamsi id defuncti desideraverint *l. 113. §. 5. ff. de leg. 1. d. l. 14. §. 6. ff. b.* quod tamen ob personæ facultates, dignitatemque aliasque circumstantias permitti potest. *v. c. 2. X,*

2. X. de Usupall. v. CARPZ. Jurispr. Conf. d. 392. SCHILT. Juss. I. Can. l. 2. t. 14. §. 13. (2.) quod inter impensas funerum referenda non sint convivium, quæ post funus parantur, nisi consuetudine aliud receptum sit. HAEN. ad WES. b. t. n. 6. (3.) quod ab impensis funeralibus excludendi sint sumtus in curationem morbi, ex quo non decessit defunctus, facti. RICHT. d. Jur. & Priv. Cred. c. 2. m. 4. n. 12. Si mors ex eod. insecuta est, idem Jure Civ. WISS. b. th. 23. diff. HAHN. c. l. BERL. c. n. 95. non Saxonico statuendum erit. v. B. I. C. E. 28. HAHN. c. l. RICHT. c. l. BERL. c. l. CARPZ. C. d. 45.

IX. Impensæ funerum gaudent privilegio prelationis ante quosvis hypothecarios I. C. l. 45. l. 14. §. 1. ff. b. WISS. d. th. 23. FRANZ. C. ff. b. t. n. 29. & Saxon. per Part. 1. C. 18. ubi Dd. supra cit. Cui locus est sive familiæ hereditariæ aut alia, sive funeraria actione, de qua hoc titulo agitur, sumtus funeris causa facti petantur. l. 17. pr. ff. de reb. auct. jud. poss. Et si autem actio funeraria actio personalis v. l. 1. ff. b. Prætorial l. 12. §. 2. Subsidiaria l. 14. §. 12. ff. b. Privilegiata. l. 5. ff. b. qua is, qui sumptum in funus animo repetendi fecit. l. 14. §. 7. ff. b. experitur adversus eos, ad quos funus pertinet, ut puta adversus heredem, bonorumve Possessoem, cæterosque successores. l. 14. §. f. ff. b. ad hoc, ut restituatur. l. 17. §. 2. ff. b. v. plur. MAGNIF. AUCT. S. I. C. Ex. 15. th. 84. FRANZ. b. num. 26. & seqq.

DE

DE
MORTUO INFERENDO ET SEPUL-
CRO ÆDIFICANDO.

L. II. ff. t. 8.

X. Defunctorum sepulturam adjuvat Prætor *duplici interdicto*. Primum est de Mortuo inferendo prohibitorium l. 1. §. 4. ff. b. & competit illi, qui prohibetur mortuum in locum, in quem inferendi jus habet, inferre l. 1. ff. b. adversus eum, qui inferre impedit, ad hoc, ut prohibere desinat d. l. 1. Usus hujus interdictionis elucescit quando ob inundationem, hostilitatem, aut similem causam, via publica uti non licet, & per vicini prohibentis prædium transendum est. MAGNIF. AUCT. S. I. C. Ex. 15. tb. 96.

XI. Alterum interdictionem de sepulchro ædificando conceptum datur ei, cui jus est inferendi mortuum in locum aliquem, adversus illum, qui in eod. sepulchrum ædificare prohibet, ut a prohibitione desistat. l. 1. §. 5. ff. b. Prohibere hic dicitur, qui prohibet conveyi materiam ædificio necessariam l. 1. §. 8. ff. Adhiberi adversus eos potest, qui exornare aut extruere monumenta prohibent. v. l. 7. C. de Relig. & CARPZ. Jurispr. Conf. p. 392. in Præiud.

TIT. II.
DE USUFRUCTU ACCRESCENDO.

L. 7. ff. t. 2.

E speciebus Iuris in re dominium illiusque ac-

acquirendi modos Iuris Gentium explicuit AUCTOR MAGNIF. hinc antequam modos acquirendi Civiles traderet, res in patrimonio existentes in corporales & incorporales distinxit, & ex incorporalibus post servitutes reales proposuit personales; atque in specie usumfructum, de quo prætermittenda non sunt sequentia.

I. Quando Ususfructus pluribus a Testatore conjunctim relictus est, conjunctione sive re, sive verbis, sive re & verbis simul facta, deficientis & conjuncti pars reliquis conjunctis accrescit v. l. 1. ff. b. j. l. 142. ff. de V. S. CARPZ. P. 3. C. 2. d. 14. 25. Hoc jus accrescendi describi potest, quod sit jus capiendi partem ejus, qui conjunctus est, sed non concurrit. Modos accrescendi v. Iurispr. L. 2. t. 23. a. 18. Quia vero conjunctio ad accrescendi ius requiritur, non obtinet illud (1.) quando ususfructus duobus alternis annis relictus est l. 2. ff. Quib. mod. ususfr. (2.) quando separatim unicuique partis rei ususfructus est relictus l. 3. ff. b. (3.) quando a diversis heredibus legatus est ususfructus. l. 11. l. 12. ff. b.

II. In Ususfructu peculiare est (1.) quod ob concursum divisus & iterum amissus ususfructus, non ad proprietarium sed conjunctum perveniat. l. 1. §. 3. ff. b. (2.) quod ususfructus conjuncto accrescat, licet ille usumfructum amiserit, nam personæ accrescit. l. 10. ff. b. v. DON. en. l. 10. c. 23.

F

Quan.

QUANDO DIES USUSFRUCTUS
LEGATI CEDAT.

L. 7. ff. t. 3.

III. Quoniam ususfructus ad heredes non transit, nec ante hereditatem aditam constitui potest, illius pure legati dies *adita* demum *hereditate* cedit. l. un. §. 1. ff. b. l. 2. l. 3. ff. *Quando dies leg. ced.* idemque obtinet, cum ex die legatus est ususfructus, unde nihil facere dicitur, qui ante diem agit, quamvis alias, qui ante diem agit, male agat. d. l. un. §. 4. ff. b. FRANZ. C. ff. b. t. n. 6.

DE

OPERIS SERVORUM.

L. 7. ff. t. 7.

IV. *Opera servi* cum ususfructu nonnihil commune habent. l. 4. §. 1. ff. b. proprie tamen tam ab ususfructu quam usu differunt, ab utroque diei cessione. l. 7. ff. de usu & usufr. leg. & amissione l. 7. ff. eod. ab alterutro distant, ut ab ususfructu, dum vi illius ex re & operis servorum quaesita ad usufructuarium pertinent. §. 4. I. per quas pers. ex operis parta solum ad eum, qui operas habet, spectant. l. 4. ff. b. ab usu operæ sunt diversæ, nam jus locandi operas ei, cui debentur operæ, competit. l. 2. ff. de usu & usufr. leg. non usuario §. 2. J. de usu & habit. FRANZ. HAHN. WISS. STRUV. b. t. tb. 53.

TIT.

TIT. III.

Inter modos acquirendi civiles refertur usucapio, quæ cum requirat iustum titulum, de nonnullis titulis specialiter agi & deinde, quæ circa præscriptiones temporales notari merentur, adjici convenit.

PRO EMTORE.

L. 41. ff. t. 4.

I. *Pro emtore usucapit is, qui revera emit. l. 2. ff. b. aut pro emtore habetur, ut qui litis æstimationem obtulit l. 1. ff. b. dummodo emerit (1.) bona fide, quæ requiritur tempore contractus & traditionis l. 2. ff. b. wiss. C. ff. b. t. (2.) pure i. e. non sub conditione suspensiva l. 2. §. 2 ff. b. (3.) Pretium sit solutum vel ejus nomine sit satisfactum a. § 41. I. de R. D. (4.) emat a persona vendere non prohibita. l. 1. C. b. nec luxuriosa & protinus scorto pecuniam datura l. 8. ff. b. ECK. b. t.*

PRO DONATO. L. 41. ff. t. 6.

II. *Pro Donato usucapitur res aliena vere donata l. 1. ff. b. ad usucapionem habilis l. 2. C. b. bona fide accepta l. 1. C. b. & donari non prohibita v. l. 1. f. ff. b.*

PRO DERELICTO L. 41. ff. t. 7.

III. *Usucapio pro derelicto locum habet quando res aliena l. 3. l. 5. §. 1. ff. b. vere pro derelicto habita l. 6. ff. b. i. e. ea mente abjecta est, ut dominus eam in numero rerum suarum esse nolit. §. 46. I. de R. D.*

F 2

PRO

PRO LEGATO. L. 41. ff. t. 8.

IV. *Facultatem usucapiendi pro legato habet is, cui res aliena l. 4. ff. b. vere legata l. 2. & tradita, vel is, a quo sine vitio apprehensa est l. 5. l. 8. ff. b.*

PRO DOTE. L. 41. ff. t. 9.

V. *Res aliena marito in dotem data, five mobilis five immobilis, pro dote usucapitur l. 1. §. 2. ff. b. wis. b. modo matrimonium subsistat. l. 1. §. 1. ff. b. & dos non æstimata venditionis gratia pure detur. l. 2. ff. b. l. 10. §. 4. ff. de Iur. dot. j. l. 41. §. 1. ff. eod.*

PRO SUO. L. 41. ff. t. 10.

VI. *Titulus generalis pro suo cum reliquis concurrat l. 1. ff. b. l. 27. ff. de usurp. & usur. Titulus specialis dominium parit ex æquitate alio titulo deficiente: ut cum quis cervum alienum mansuetum instar feræ, aut avem mansuetam instar feræ in sylva capit. l. 2. ff. v. HAHN. b.*

De Diversis temporalibus præscriptionibus & accessionibus possessionum L. 44. ff. t. 3.

*Titulis ad usucapiendum habilibus perpen-
sitis, reliquum est ut ad præscriptiones temporales earumque accessiones progrediamur.*

VII. *Præscriptiones temporales sunt vel dierum vel mensium vel annorum. Ita triduo præscribitur juri legendæ glandis (i. e. cujuslibet fructus) quæ in vicini agrum decedit. l. un. ff. de gland. leg. Jure Sax. fructus hos vicino statim*

tim

tim acquiri statuit CARPZ. P. 3. C. 32. d. 21.
 item Iuri corrigendi errorem Advocati, do-
 mino litis præsente commissum l. 1. C. de err.
 adv. Decendio præscribitur appellationi. AUTH.
 Hodie C. de Appell. Leuterationi. O. P. S. t. 39.
 pr. Supplicationi. AUTH. Quæ supplicatio C. de
 Prec. imp. off. Remedium supplicationis Jure
 Saxonico non admittitur O. P. S. t. 37. Spatio
 quindecim dierum præscribitur probationi
 Exceptionis spolii, c. 1. de rest. spol. 6. O. P. S.
 t. 11. §. desigleichen P. 1. C. El. 6. & ibid.
 CARPZ. d. 12. Lapsu triginta dierum præscri-
 bitur exceptioni non numeratæ pecuniæ ad-
 versus apocham. l. 14. §. 2. C. de Non num pec.
 CARPZ. P. 2. C. 29. d. 19. nec non Apostolis
 petendis. l. 24. C. de Appell. etiam Jure Sa-
 XON. CARPZ. Proc. T. 18. art. 3. n. 43. 46.

VIII. Mensium præscriptio obtinet in Jure
 protimiseos, quo Dominus Emphyteuseos cad-
 dit post emensa duorum mensium spatia a tem-
 pore oblata rei Emphyteuticæ ad emendum
 l. 3. C. de Iur. Emphyt. Inventarium intra 60.
 dies perficiendum l. 22. §. 2. C. de Iur. del. &
 Electio Episcopi intra sex menses expedienda
 est N. 123. c. 1. Apud nos dicto tempore ela-
 pso & nondum electo Pastoratus successore,
 Patrono præsentationem intra certum tem-
 pus faciendam cum clausula comminatoria
 injungi a Consistoriis, docet SCHILT. Inst.
 Jur. Can. l. 1. t. 13 §. 38.

IX. Præscriptio annorum varia est. Tempus

unius anni appellationi justificandæ præfixum Iure Civ. Auth. *Ei qui C. de Temp. & repar. appel. & Saxon. CARFZOV. Proc. t. 18. art. 5. n. 8. seqq.* Iure Sax. reluendo pignori, creditorilicanti addicto, annus civilis statutus est *O. P. S. Tit. 39. §. damit 10. Dec. El. Nov. 11.* Actiones item Prætorix pœnales anno extinguuntur *l. 35. ff. de O. & A. rei persecutorix, non aliter atque civiles, sunt perpetuæ i. e. 30. annos durant d. l. pr. J. de perp. & temp. action. Biennium* Exceptioni non numeratæ pecuniæ. *l. 14. C. de non num. pec. dolique actioni. l. 8. C. de dol. mal. definitum. Triennio* usufrucipiuntur mobilia. *pr. l. de Usucap. Quadriennio* restitutioni in integrum præscribitur secundum *l. 7. C. de Temp. in int. r. st. Quinquennio* querela inofficiosi testamenti. *l. 34. §. f. C. de Inoff. test. Querela inofficiosa donationis l. f. C. de inoff. don. & jus revocandi rem minoris, titulo oneroso sine decreto alienatam, si minor major factus tamdiu tacuerit, expirat. l. f. C. si maj. fact. al. fact. HAHN. ad WES. b. t. MAGNIF. AUCT. S. I. C. b. t. th. 28.*

X. *Tempus*, de quo varie dictum, vel est continuum vel utile. *Continuum est*, quod sine intermissione etiam ignoranti currit. *a. l. 5. C. de ser. l. 10. ff. de Excus. tut. j. l. 8. ff. de his qui not. infam.* huc quodammodo referri potest decendium Appellationis. *Utile est*, quod non nisi scienti & experiendi potestatem habenti currit, quæ facultas agendi compete-

re debet tam ratione Actoris & Rei, quam Judicis. l. 55. ff. de Ædil. edict. l. 1. l. 4. ff. b. datur & tempus *mixtum*: nam quadriennium restitutioni præfinitum est ratione initii utile, ratione cursus continuum l. 7. C. de Temp. in int. rest. j. l. 1. ff. Ex quib. caus. mai. ECK. C. ff. t. de in integrum rest. §. 9. Præterea tempus vel naturaliter vel civiliter *currit*, naturaliter a momento in momentum: ut tempus minorennitatis l. 3. §. 3. ff. de Minor. Civiliter ita, ut dies cceptus pro completo habeatur, ut in emancipatione l. 17. ff. b.

XI. Accessio est temporis conjunctio inter diversos continuosque possessores l. 51. §. 1. seqq. ff. b. de ea tractatum a MAGNIF. AUCT. l. 2. t. 9. a. 15.

TIT. IV.

SI QUIS OMMISSA CAUSA TESTAMENTI AB INTESTATO VEL ALIO MODO POSSIDEAT HEREDITATEM.

L. 29. ff. t. 4.

A dominio singulari transitus fit ad dominium universale, seu Jus hereditarium, quod heredis institutione Testamento facta quæritur; cum vero ultimam voluntatem conservari publice expediat l. 5. ff. Test. quemad. aper. ne eadem temere circumveniretur, cautum est.

F 4

I, Si

I. Si heres, qui testamento potest obtinere hereditatem l. 2. C. b. dolo malo in fraudem eorum, quibus quid eo Testamento relictum est l. 1. §. 11. ff. b. velit ab intestato succedere vel pecunia accepta hereditatem prætermittere l. 2. ff. b. conceditur adversus eum actio personalis utilis ex testamento l. 29. l. 30. l. 12. §. 1. l. 24. ff. b. rei persecutoria, quæ datur iis, quibus quid testamento relictum est eorumque heredibus, adversus eum, qui in fraudem eorum, quibus quid ex ultima voluntate defuncti præstandum est, dolo malo ab intestato possidet hereditatem, ad hoc, ut relicta præstet dd. ll. Quæ actio, cum adversus heredem scriptum, dolo malo ab intestato succedentem competat, per N. 115. c. 3. qua, concidente testamento, legata conservantur, non est abrogata. HAHN, ad WES. b. verb. Nam.

DE

SCTO SILANIANO ET CLAUDIANO
QUORUM TESTAMENTA
NE APERIANTUR.

L. 29. t. 5.

II. Ut testamenta plenissimum habere queant effectum, aperienda sunt, nisi prohibeantur aperiiri. Quod accidit, cum testator vi occisus l. 1. §. 17. ff. b. & nec de illius Familia publica quæstio habita. l. 1. nec supplicium de noxiis sumtum est. l. 3. §. 18. ff. b. *Pana aperiiri ntis contra S Ctum Silan. & Claud. aut bere dita-*

ditatem aduentis est, quod, si quid illi relictum est, fisco addicatur *l. 5. §. 2. ff. b. j. l. 3. §. 18. 29.* Si nihil relictum, actione populari ad præstandos 100. aureos convenitur, quorum 50. fisco inferuntur, 50. actori cedunt. *l. 25. §. 2. ff. b.* Necem defuncti sciens & non vindicans heres hereditate se indignum reddit. *l. 22. ff. b. l. 17. ff. de his, quæ ut ind. Hodie eam privationis pœnam non obtinere statuit CARPZOV. prax. Crim. P. I. q. 34. num. 77. seqq.* ita tamen, ut heredes locupletem hereditatem capientes ad sumtus inquisitionis suppeditandos adstricti sint it. *d. C. d. 11.* sed hoc tum demum obtinere crediderim, quando sine heredum denunciatione magistratus inquirendi occasionem habet.

DE

PECULIO LEGATO.

L. 33. ff. t. 8.

III. Accessoria Testamenti sunt Legata. Legari vero queunt non tantum, quæ ipsi, sed etiam quæ per alios tenemus, ut *peculiaria v. l. 93. ff. d. R. I. quæ servum legatum sequuntur l. 24. ff. b.* peculii autem accessiones etiam extra peculium nascentes, cum illud ipsi servo relictum est, servo, non vero extraneo, cui legatum est, cedunt *l. 8. §. f. ff. b.*

DE

REBUS DUBIIS. L. 34. ff. t. 5.

IV. Ne Legata relicta intereant, *verba du-*

F 5

bia

bia interpretatione adiuvanda sunt. l. 12. ff. d. R. J. Principaliter vero proprius verborum sensus spectandus est. l. 69. ff. de leg. 3. qui si a testatoris mente alienus esse videtur, ad usum Testatoris & regionis respiciendum erit. l. 1. ff. de Trit. vin ol. l. 18. §. 3. ff. de inst. vel instr. imo etiam improprie verba capi possunt ad voluntatis conservationem l. 12. ff. b. quoties autem verba voluntati nullo possunt applicari modo, legatum perit. l. 7. §. 2. ff. de Supell. leg. l. 3. ff. b.

V. Sicuti verba, ita etiam *res dubie* interpretationem requirunt. Quod accidit, quando plures personae decesserunt, & quænam alteri supervixerit, ignoratur. e. g. Si duo fratres incendio, terræ motu, naufragio, peste &c. perierunt, regulariter neuter alteri supervixisse videtur, v. CARPZ. P. 3. C. 17. d. 13. l. 18. ff. b. quod limitatur, quoties ex circumstantiis alia præsumptio inducitur, ut personarum imbecillitate: ita filius impubes, non pubes, in dubio ante Patrem l. 9. §. 4. ff. b. matremque l. 22. decessisse præsumitur. CARPZ. P. 3. C. 17. d. 10. atque inter maritum & uxorem uxor prius mortua esse creditur. dd ll j. l. 9. §. 3. ff. b. CARPZ. c. l. d. 12. nisi contrarium probetur d. l. 9. §. 4. ff. b. etiam per unum testem, qui rejiciendus non est. CARPZ. d. 15. Item favore fideicommissi, ut extitisse putetur conditio adjecta: si sine liberis decesserit, pater filio superstes fuisse existimatur. l. 17. §. 7. ff. ad SCT. Treb.

Treb. v. CARPZ. P. I. dec. 19. j. WISS. P. 2. d.
6. th. 21.

DE

REGULA CATONIANA.

L. 34. ff. t. 7.

VI. Legata inania sunt, que ab initio non subsistunt, nam ex post facto non convalescunt, per regulam Catonianam. l. 1. ff. b. cui etiam in hereditatibus locus est. l. 210. ff. R. I. HAHN. ad WES. h. n. 4. sed Regula Caton. non obtinet in legatis, quorum dies demum post aditam hereditatem cedit. l. 3. ff. b. neque in institutionibus conditionalibus aut novis legibus l. 4. l. 5. ff. b.

DE

HIS, QUÆ PRO NON SCRIPTIS HABENTUR.

L. 34. ff. t. 8.

VII. Intereunt Legata quando pro non scriptis habentur, veluti cum incapaci l. 3. ff. b. in rebus humanis non existenti, relinquuntur l. 4. ff. b. vel legatum in eam causam pervenit, a qua incipere non potest. l. 3. §. 2. ff. b. item quoties sibi quis legatum in testamento vel codicillis adscribit. l. 5. ff. b. l. 2. C. de his, qui sibi adsc. neque interest, utrum testamentum scriptum, an nuncupatorium, in scripturam redactum sit. HAHN. ad WES. b. v. Sed. nisi Testator, adscribente sibi extraneo, specialem, in potestate

state constituto, generalem adhibeat subscriptionem, qua legatum suo jussu scriptum esse testetur *l. 14. l. 15. §. 1. ff. ad L. Corn. de fals. d. l. 2. C. CARPZ. P. 3. C. 3. d. 9. ANT. MATTH. de Crim. l. 48. t. 7. c. 1. n. 4.* ubi appositum sigillum generalis subscriptionis vice non fungitur. CARPZ. *c. l. d. 10.*

SI CUI PLUS QVAM PER LEGEM
FALCIDIAM LICUERIT, LEGA-
TUM ESSE DICATUR.

L. 35. ff. t. 3.

VIII. Denique imminuuntur aut tolluntur legata, si plus, quam per legem Falcidiam licuerit, relictum est, de quo cum non raro juste dubitari possit, *subvenit Prætor heredi, ut ei Legatarius satisdet*, ut si apparuerit, eum amplius Legatorum nomine cepisse, quam e Lege Falcidia capere licet, quanti ea res erit, tantam pecuniam det, dolusque malus ab eo absit. *l. 1. ff. b.* nam lex Falcidia facit, ut nonnunquam pars Legati, nonnunquam totum legatum revocari possit *d. l. 1. §. 11.*

IX. Hæc satisfactio etiam in mortis causa donationibus obtinet. *l. 1. §. 10. ff. b.* ab ea tamen liber est fiscus. *l. 3. §. 5. ff. b. pauper l. 6. & is cui minuta alimenta sunt relicta. l. 3. §. 4. ff. b.*

TIT. V.

AD SCTUM TERTULLIANUM ET
ORPHITIANUM.

L. 38. ff. t. 17.

I. Deficiente Testamento *iuri succedendi ab intestato* locus est, quod *vel a lege vel a Præ-tore dependet. A Lege* datum olim angustiis limitibus inclusum erat: nam Lex XII. Tabb. suos tantum & legitimos heredes i. e. agnatos vocabat §. 1. *I. de hered. quæ ab intest. pr. I. de legit. agn. success.* Quæ Iuris angustix emendatæ sunt, cum SCto Tertulliano mater ingenua trium liberorum jus habens, libertina quatuor, ad successionem filiorum filiarumve ab intestato admissa est in solatium liberorum amissorum §. 1. §. 2. *I. ad SCT. Tertull. & SCT. Orphitiano* liberi ad bona matrum intestatarum vocati. *pr. I. de SCT. Orphit.* Tandemque per *Nov. 118.* jus illud successionis ad æquitatem plenius exactum extensumque est. *v. MAGNIF. AUT. l. 2. t. 30. aph. 3.*

DE

GRADIBUS ET AFFINIBUS ET NO-
MINIBUS EORUM.

L. 38. ff. t. 10.

II. Cum vero ad intelligendas successiones, tam legitimas quam Prætorias, necessaria sit graduum cognitio. *l. 10. ff. de Grad. & affn.* de illis vero per computationem constat,

stet, præmittendum videtur, quod *Computatio graduum* sit investigatio, quoto gradu a se invicem personæ in consanguinitate vel affinitate distent. Hæc fieri vulgo solet in schemate, arboris formam repræsentante, quæ *Arbor dici potest* ocularis demonstratio graduum, quibus personæ inter se distant; eaque est vel *consanguinitatis vel affinitatis*. *Consanguinitas* est vinculum personarum a communi stirpe provenientium, carnali propagatione contractum. *Affinitas* est conjunctio personarum inter se conjunctarum, per justas nuptias inter uxorem & mariti consanguineos, inter maritum & uxoris consanguineos contracta. l. 4. §. 8. 3. ff. b. §. 9. I. de Nupt. c. 1. X. de Consang. vel affin. Tam in arbore consanguinitaris quam affinitatis diversæ sunt lineæ, lineæque gradus continent. *Linea* est collectio personarum inter se conjunctarum; gradus numero discernens. *Linea* est vel *recta vel obliqua* seu *collateralis*. *Recta* quæ personas generantes & generatas complectitur, eaque cum a persona generata seu descendente ad personam generantem seu ascendentem ascendimus, *superior seu ascendens*, cum a persona generante seu ascendente ad personam generatam seu descendentem descendimus, *inferior seu descendens* appellatur v. l. 9. ff. b. *Linea Collateralis*, quæ etiam obliquæ & Transversalis nomine venit, est, quæ personas a lateribus junctas complectitur, cum eas nec generave-

raverimus, nec illæ a nobis generatæ sint. e. g. fratres & sorores. Hæc Jur. Can. est vel æqualis vel inæqualis. *Æqualis* est, in qua personæ æquali s. pari gradu a communi stirpe distant. *Inæqualis*, in qua personæ inæquales impari gradu a communi stirpe distant, ita, ut altera persona iūpiti propior, altera remotior sit. *Gradus* est distantia proxima unius personæ ab altera, per generationem constituta §. 7. I. de Grad. unde apparet in consanguinitate proprie, in affinitate improprie dictos gradus reperiri. l. 4. §. 5. j. l. 10. ff. b.

III. *Computatio graduum dividitur in Civilem*, quæ fit secundum regulam juris Civilis, & *Canonicam*, quæ fit secundum regulas Juris Canonici. Addunt nonnulli Saxoniam ex l. 1. art. 3. Sed J. Sax. a computatione Juris Civ. aut Canonici non receditur. CARPZ. de Usu Arb. Consangu. D. 1. th. 13. Si excipias casum successionis, quod frater ex uno latere uno gradu remotior esse putatur. v. RITTERSH. de Diff. I. C. & Can. l. 1. c. 6. Iure Civili computatur juxta unicam generalemque regulam: *Quot sunt generationes, tot gradus.* §. 7. I. b. v. l. 10. §. 9. ff. b. In computatione Juris Canonici & quidem in linea recta obtinet regula: *Quot sunt personæ, tot gradus.* *stipite demto*, quæ in effectu cum ea, quæ ex Jure Civili tradita est, convenit. In Linea obliqua æquali obtinet hæc regula: *Quoto gradu alterutra persona, de cujus cognatione qua-*

queritur, distat a communi stipite, eod. gradu
 ea personæ distant inter se. In linea obliqua
 inequali obtinet hæc: Quoto gradu persona re-
 motior ex iis, quarum conjunctio investigatur,
 distat a communi stipite, eo distant inter se. c. 9.
 X. de Consang. & Affin. c. 4. cum seqq. XXXV.
 q. 5. v. CARPZ. tr. de Usu Arb. Consang. D. th.
 18. 11. SCHILT. Inst. Jur. Can. l. 2. t. 10. §. 24.

IV. Prætereundum hoc loco non est, quod
 Canonistæ vulgo Affinitatis tria genera consti-
 tuant. Primum genus est, quod per personam,
 consanguinitate junctam, mediantibus nupti-
 is contrahitur. Ita sororis meæ maritus est
 mihi in primo genere Affinitatis. Secundum
 est, quod per personam, primo genere Affini-
 tatis junctam, mediantibus nuptiis contrahi-
 tur. Ita Sororis meæ defunctæ relicti mariti
 uxor est mihi in secundo genere Affinitatis.
 Tertium est, quod per personam, secundo ge-
 nere Affinitatis junctam, intervenientibus nu-
 ptiis contrahitur. Ita sororis meæ præmor-
 tuæ relicti mariti uxoris relicte secundus ma-
 ricus est mihi in tertio genere Affinitatis. v. c.
 8. X. de Consanguin. & Affin. Per hæc diversa
 affinitatis genera autem modus attinentiæ, ut
 loquuntur, non gradus mutatur. CARPZ. P. 4.
 C. 38. d. 5. n. 7. Cæterum in Affinitate ea-
 dem est computationis ratio, quæ in consan-
 guinitate. PHIL. Usu Pract. Inst. l. 1. Ecl. 66.
 dummodo attendatur Regula: Quoto gradu
 consanguinei uxoris uxori junguntur in Con-
 sangui-

sanguinitate, eodem marito iunguntur in Affinitate, & vice versa: Quoto gradu consanguinei mariti marito iunguntur in Consanguinitate, eodem uxori iunguntur in affinitate. c. 5. X. de Consang. & Affin. CARPZOV. c. l. tb. 17. 20. SCHILT. Inst. Jur. Can. thes. 35. & seqq. RITERSH. de Diff. J. Civ. & Can. 6.

V. Utraque Computatio in usu est, at in diversis materiis: nam Canonica in matrimonialibus vulgo recepta est, præcipue cum causarum matrimonialium cognitionem suam, conniventibus Principibus, fecerint Pontifices. v. ZIEGL. ad Inst. LANC. l. 2. r. 13. p. 439. uti de Jure Sax. testatur Die Kirchen-Ordnung. Tit. spec. welche Personen sich in Ehegelöbniß mit einander einzulassen verboten: CARPZ. Iuris pr. Conf. l. 2. d. 75. eadem computatio apud Saxones in criminalibus attendi solet; ut in parricidio, incestu &c. excepto furto domestico, per Nov. Const. El. 6. Computatio civilis autem in Tutelis & successionebus utpote Judicis secularis cognitioni semper relictis, observatur. v. CARPZOV. Us. Arb. Conf. D. 1. tb. 13. 14. 15. ZIEGL. c. l. ROSBACH. de compar. J. C. & Can. t. 6 num. 2. 3.

VI. Nomina consanguineorum in linea recta & transversa v. in l. 10. §. 12. seqq. ff. b. l. i. §. 3. ff. eod. Nomina affinium vero in l. 4. §. 4. & seqq. Ad calcem hujus tituli post computationem etiam Prohibitionem graduum annexere placet. In linea recta consanguinitatis &

G

affini-

affinitatis prohibita sunt nuptiae inter parentes
 & liberos (quibus susceptores cum susceptis e
 Baptismo apud nos non annumerandi sunt,
 PHILIPP. *Usu Pract. Inst.* l. 1. Ecl. 62.) in infi-
 nitum §. 1. *I. de Nupt.* l. 17. *C. cod. secun-*
dum Jus Civile, Canonicum, Saxonicum: in linea
obliqua consanguinitatis & affinitatis secun-
dum jus civile inter fratres & sorores, item
personas, quae sibi invicem sunt Parentum loco,
prohibita sunt nuptiae. §. 2. I. de Nupt. l. 39.
ff. de rit. nupt. j. c. 1. X. de Consang. & Affin.
 Dicitur autem parentis loco esse, qui proxime
 subest communi stirpiti, a quo alter ipso est re-
 motior. *Jus Saxonicum* ulterius progreditur
 nuptiasque interdicit tam in consanguinitate
 quam affinitate usque ad *Gradum tertium li-*
nae collateralis inaequalis, ipso gradu tertio li-
 nae collateralis inaequalis incluso. *Kirchen-*
Ordnung. Tit. cit. spec. Welche Personen sich
in Ehe gelöbniß 2c. quod idem non tam *Jure*
Can. quam *Usu Saxonico* in affinitatis genere
 primo & secundo, non tamen tertio, statu-
 endum est, v. *CARPZ. tr. de us. Arb. Conf. d. 1. th.*
 42. 43. 44. Confer. tamen *PHIL. Us. Pract.*
Inst. l. 1. Ecl. 67. Imo *Jus Canonicum* matrimo-
 nia prohibet in consanguinitate & affinitate
 usque ad *gradum quartum lineae collateralis a-*
qualis inclusive c. 8. X. de Conf. & affn. Ex-
 empla prohibitionum v. *ap. AUCT. MAGNIF. l.*
1. t. 6. a. 5. seqq. v. ZIEGL. c. l. v. & tertio. v.
Quartum SCHILT, c. l. §. 22.

TIT. VI.

I. Post legitimam successionem accedendum ad Prætoriam s. *Bonorum possessionem, quæ vel ordinaria est & certo jure atque ordine certis personis defertur. v. l. 3. §. 15. ff. de Carb. Ed. vel extraordinaria & extra certum ordinem quibusdam accommodatur. VIN. ad. §. 3. J. de Bon. Poss. Ordinaria bonorum possessioni locus est, vel tabulis testamenti extantibus, vel non extantibus. Extare autem Testamenta dicuntur non tantum quando supersunt legique possunt, sed etiam si postea prolata deleta sunt. l. un. ff. si tab. test. ext. Cum vero tempus bonorum possessionis petendæ statutum scientibus sit præfinitum, nec furioso, nec infanti, curatore & parente licet sciente, cedit. l. 1. ff. de bon. poss. fur. Non idem in muto, surdo & cæco intelligente obtinet. l. 2. ff. eod.*

II. Extantibus testamenti Tabulis bonorum possessio vel secundum tabulas, vel contra tabulas defertur. *Bonorum possessionem contra tabulas* impetrant liberi præteriti, non tantum emancipati. l. 1. §. 6. ff. de bon. poss. cont. tab. sed etiam sui, quod hodieque obtinet HAHN. b. t. num. 3. v. l. 12. §. 1. ff. h. & adoptivi, in potestate patris adoptivi tempore mortis existentes l. 1. pr. §. 5. ff. eod. Quamvis autem per bonorum possessionem contra tabulas, infirmato testamento, etiam legata corruant, certis tamen personis, ut liberis, parentibus,

L. 37. ff. t.

2. si tabb.

test. ext.

L. 37. ff. t.

3. de bon.

possess. fu-

rioso, in-

fanti, mu-

to, surdo,

cæco com-

petente.

L. 37. ff. t.

4 de bo-

norum

possessione

contra ta-

bulas.

L. 37. ff. t.

5. de Lega-

tis præ-

standis,

contra ta-

- bulas bon. poss. petita. tibus, uxori nuruique dotis nomine *Legatum* ab emancipato *solvi placuit. l. 1. ff. de legat. praestandis l. 15. ff. eod.* Item quando *Patron* filio emancipato bonorum possessionem concedit, ita rem temperat, ut *filios* ejus, *avinepotes* in potestate retentos, ex parte dimidia *cum patre concurrere permittat l. 1. ff. de coniung. cum eman. lib. Jure novo* *Nepotes* a *Patre* suo excluduntur. *N. 118. c. 3.*
- L. 37. ff. t. 8. de conjugendis cum emanc. lib. ejus. III. *Bonorum possessio secundum tabulas* datur heredibus testamento septem testium signis signato *l. 2. C. b. scriptis*, tam institutis quam substitutis *l. 2. §. 4. ff. de bon. poss. secund. Tab.* pure vel sub conditione *l. 5. ff. l. 2. §. 1. ff. b.* idem in nuncupativo testamento institutis obtinet, *l. 2. C. b.* Sunt qui hoc ad Testamenta quovis Jure valida hodie extendunt. *HAHN. b.*
- L. 37. ff. t. 12. Si a Parente quis manumissus sit. IV. Reliquum est, ut circa bonorum possessiones ex testamento moneatur, *bonor. possess. contra tabulas Parenti*, qui filium manumissit, exemplo *Patroni tributam esse l. 1. ff. si a Paren. quis man.* atque ex testamento militari, licet minus solenne sit, bonorum possessionem peti posse. *d. l. 1. ff. de bon. poss. ex. test. milit. j.* *HAHN. b. v. Rati.* Pariter patronus deficientibus liberis jure patronatus ad bonorum possessionem omnium bonorum ab intestato pervenit *pr. l. de Success. libert. testamento facto* autem per bonorum possessionem contra tabulas tertiam bonorum partem con-
- L. 38. ff. t. e. de bon. Libertor. sequi-

sequitur. §. 3. *I. d. t. v. l. 1. §. f. §. t. t. ff. de bon. libertorum.* Idem jus patronatus municipiis & aliis *universitatibus* in bonis suorum libertorum denegandum non est. *l. 1. ff. de libert. universit.* & ad liberos Patronorum transit *d. §. 3. l. 1.* æqualiter, nisi Patronus uni ex liberis *libertum assignaverit* i.e. testificatus sit, cujus ex liberis libertum esse velit. *l. 107. ff. de V. S. l. 1. ff. de assign. libert.* De quo jure adeo prospectum est patronis, ut si *in fraudem legitime* partis quicquam *alienatum* sit, ab intestato succedentes patroni *Calvisiana l. 2. C. si in fraud. Patr.* ex testamento *Faviana* actione id revocare possint *l. 3. §. 2 ff. si quid in fraud. Patr.*

V. Tabulis testamenti non extantibus primo gradu ad bonorum possessionem admittuntur *liberi* non tantum naturales, sed etiam adoptivi qui in potestate fuerunt. *l. 1. §. 6. ff. si tab. test. null.* Secundo gradu *legitimi i. e. agnati* per masculos defuncto juncti. *v. §. 1. l. de Legit. agn. success.* etsi longissimo gradu §. 3. *I. eod. v. HAHN. ad WES. b. n. 3.* item hi, quibus lex vel *SCTum* bonorum possessionem defert *l. 3. ff. Unde Legit.* Tertio gradu *cognati* i. e. per *foeminini* sexus personas defuncto juncti. *v. §. 4. l. de success. cognat. non exclusis agnatis agnationis jure, in secundo gradu præclusis. §. 7. l. d. leg. agnat. suc.* Petendæ bonorum possessioni tempus certum est præscriptum, quod in extraneis heredibus est centum dierum. *l. 1. §. 9. ff. de success. Ed. in*

L. 38. ff. t.
3. de Liber-
tis univer-
sitatum.
L. 38. ff. t.
4. de Affi-
gnandis
libert.
L. 38. ff. t.
5. si quid in
fraud.
Patroni fa-
ctum sit.
L. 38. ff. t.
6. si Tab.
Testam.
nullæ ex-
tabunt
Vnde Libe-
ri.
L. 38. ff. t.
7. vnde le-
git.
L. 38. ff. t.
8. Vnde
Cognati.
L. 38. ff. t.
9. de suc-
cessorio E-
dicto.

- liberis & parentibus vero spatium anni utilis *d. l. §. 14. l. 2. ff. Quis ord. in bon. poss.* quo præterlapso neglectoque subsequens gradus vocatur. *l. 1. ff. d. t.* Singulare est in milite, & quidem odiosum, quod ab intestato illi tantummodo ad quintum gradum inclusive succedatur *l. 2. ff. de Veteran. & milit. success.* favorabile vero, quod ob delictum militare damnatus miles & testari & successorem ab intestato habere possit *l. 1. ff. eod.* Excluditur a bonorum possessione, qui ea vel indignus est, vel eidem renunciavit. *l. un. ff. Quib. non comp. bon. possess.*
- L. 38. ff. t. 12. de Veteran. & mil. success.* *L. 38. ff. t. 13. Quib. non comp. bon. poss.* *L. 38. ff. t. 14. ut ex Legib. Senatusve consul. bon. poss. detur.* *L. 38. ff. t. 15. Quis ordo in possess. servetur.*
- IV. *Extraordinariam bonorum possessionem* concedit prætor cum expresse per legem novam civilem alia lege civili non vocatum ad successionem admittit *l. 1. pr. §. 2. ff. ut ex leg. Senatusve con. bon. poss. det.* Denique adjiciendum est, quod *in casu testati* vel secundum vel contra tabulas petatur bonorum possessio, *in casu intestati* eo ordine, ut primum sui heredes, secundo legitimi, tertio proximi cognati, deinde vir & uxor vocentur. *l. 1. l. 2. §. 1. ff. Quis ordo in possess. servetur.*

TIT. VII.

QUI POTIORES IN PIGNORE VEL
HYPOTHECA HABEANTUR: ET DE
HIS, QUI IN PRIORUM CREDI-
TORUM LOCUM SUCCEDUNT.

L. 20. ff. t. 4.

A dominio universali seu jure hereditario
trans-

transeundum est ad aliam juris in re speciem, Jus scil. Pignoris, circa quod Creditorum prioritatem & distrahendi potestatem ut perpendamus, reliquum est.

I. Quodcumque creditores jus hypothecæ nacti sunt in eadem re, alii *aliis sunt potiores*, quatenus *tempore sunt priores*. l. 10. ff. h. l. 2. l. 7. C. h. quæ temporis prioritas etiam e semi-horulis aut momentis æstimanda est. v. l. 25. §. 1. ff. de liber. & posth. BACH. de pign. l. 4. cap. 6. num. 4. GAIL. l. 2. obser. v. 25. num. 3. CARPZ. P. 1. C. 28. d. III. observaturque (1.) tam in hypotheca generali quam speciali. l. 2. ff. h. nisi qui specialem hypothecam habet, ex ea universum debitum exigere possit. l. 2. C. de Pign. O. P. S. t. 46. §. Ob nun wohl. CARPZOV. P. 2. C. 23. d. 29. FRANZ. Comm. ff. h. t. n. 36. obtinet (2.) tam in hypotheca tacita quam expressa a. l. 2. de Jure fisci O. P. S. t. 44. §. alle. etiam in pignore prætorio, cum conventionali aut judiciali concurrente l. 3. C. ut in poss. legat. v. WISS. ad π. Disput. 40. th. 5. d. §. O. P. S. MAGNIF. AUT. S. J. C. Ex. 26. th. 29. (3.) tam posteriori creditore quam debitore hypothecam possidente l. 1. ff. h. t. 44. O. P. S. §. und das hat. (4.) tam hypotheca pure quam ex die aut sub conditione accepta l. 1. l. 9. l. 11. §. 1. ff. h. dummodo conditio non pendeat ex debitoris voluntate l. 9. §. 1. ff. eod. BACH. Tr. de Pign. l. 4. c. 2.

II. Limitatur vero regula: *Qui prior tem-*

 G 4 pore

potior est iure (1.) si alii e Creditoribus hypotheca publica (e.g. coram magistratu mit Consens der Obrigkeit vel instrumento publico) alii privata (ut scriptura privata) data sit. l. 21. C. b. HAHN. ad WES. b. u. 2. GAIL. l. 2. Obs. 25. num. 9. (2.) si concurrens Creditor ratione causæ debendi præferatur aliis hypothecariis, ut Uxor ratione dotis l. 12. C. b. Quod Jure Saxonico ad creditores tempore priores hypothecam tacitam habentes restringitur. t. 43. O. P. S. pr. Creditor, cujus creditum in reparationem domus impensum est. l. 5. l. 6. ff. b. N. 97. c. 3. CARPZ. P. 3. C. 28. d. 105. Creditor, qui ad emendum prædium mutuum pecuniam dedit idque pignori specialiter accepit. l. 7. C. b. id. d. 107. v. t. 43. O. P. S. §. wenn auch §. als RICHT. de iure & Priv. Cred. Sect. 34. (3.) si creditor prior in oppignorationem, quæ fit posteriori, consensit l. 12. §. 4 ff. b. FRANZ. Comm. ff. t. quib. mod. pig. vel hypoth. solv. num. 112. seqq. it. b. t. n. 44. Conf. t. 46. O. P. S. §. Es trägt sich auch öftmahls zu. CARPZOV. d. C. d. 231.

III. Tituli hujus pars altera de his agit, qui in priorum Creditorum locum succedunt. Succedere autem *b. l. dicuntur*, qui, dimissis sua pecunia Creditoribus anterioribus, eorum jura nanciscuntur l. 3. l. 4. C. de his qui in prior. Cred. loc. succed. ad quem effectum in creditore Chirographario, qui ad hypothecarii jura admitti cupit, expresso pacto. aut impetra-

tio-

tionem speciali opus est *l. 1. C. eod. l. 1. C. de fideiuss.* non in Creditore hypothecario *d. l. 3. § 4. C. l. 12. § 6. ff. b. CARPZ P. 1. C. 28. d. 133.* Si tamen tertii creditoris pecunia primus dimissus est, secundo is in summa soluta tantum præfertur. *l. 16. ff. b. FRANZ. Comm. ff. b. t. num. 72.* Idem in Creditore, cujus pecunia privilegiatus debitor est dimissus, obtinet: nam privilegium Creditoris adipiscitur, dummodo non ex intervallo pecunia ad privilegiatum Creditorem pervenerit. *a. l. 24. §. f. ff. de reb. auct. jud. poss. CARPZOV. P. 1. C. 28. d. 134.* Imo qui hypothecam sibi pactus est a debitore, eam quatenus ad Creditorem hypothecarium pecunia pervenit, consequitur, licet alii hoc jus pacto jam promissum sit. *l. 12. § 8. ff. b.* Cæterum quod hypothecario posteriori permissum erat Jure Civ. etiam invito hypothecario anteriori offerre solutionem debiti, ut jus distrahendi pignoris consequeretur. *l. 1. l. 8. C. b. v. BACH. Tr. de Pign. l. 4. c. 17.* hoc, data quoque posterioribus Creditoribus distrahendi potestate, salvo jure tertii, in desuetudinem abiisse censet GROENEWEGEN. *de leg. abrog. ad d. l.*

DE

DISTRACTIONE PIGNORUM ET
HYPOTHECARUM.

L. 20. ff. t. 5.

IV. E Jure Pignoris propullulat *pignoris*
G 5 *distra-*

distractio, quæ fieri potest *mora* in solvendo a debitore commissa. l. 7. C. b. post *interpellationem vel fictam*, ut accidit in obligatione cui dies pro homine interpellans adjectus est. l. 12. C. de *Contrab. stipul. vel veram v.* l. 32. ff. de *usur. j.* l. 73. ff. de *furt.*

V. *Formam distrabendi pignoris* si spectemus, alia *distractio extrajudicialis*, alia *distractio judicialis* est. *Extrajudicialis* fieri debet bona fide & solenniter. l. 9. C. b. Bona fides in eo præcipue consistit, ut pignus justo pretio, non vili per gratiam &c. vendatur l. 3. C. *Si vend. pign. agatur.* eaque diligentia, quam bonus paterfamilias in rebus suis adhibere solet. l. 14. ff. de *distract. pign.* CARPZOV. P. I. C. 28. d. 13. n. 6. 7. Ad solennia ante *distraktionem* si convertamur, pacto de *distrahendo pignore*, in casum solutionis certo die non factæ pignoris dationi adjecto, debitori nullam denuntiationem fieri necessarium. l. 4. ff. de *pign. act. v.* l. 12. C. de *Contrab. Stipul.* sed pacto nullo adjecto, unica a. l. 28. C. de *administ. tut.* pacto de non *distrahendo pignore* adjecto, trina denuntiatione per intervalla opus est. d. l. 4. ff. de *pign. act.* MAGNIF. AUT. S. J. C. Ex. 26. th. 44. PHILIPP. usu. Pract. Inst. l. 2. Ecl. 41. OBRECHT. Disp. de *pignore* th. 382. seqq. Solennitas, in ipso *distraktionis actu* observanda, est, quod pignus publice proscibendum idemque debitori denunciandum veniat. l. 4. C. b. l. 6. C. de *remiss. pig.* CARPZOV. P. I. C. 28. d. 136. num. 7.

num. 7. Hujus distractionis extrajudicialis u-
sum exolevisse putat GROENEVV. *de Leg. abrog.*
ad l. 1. C. b. infrequentem eum Jure Sax. esse
nec CARPZOV. *d. def. num. 15. nec HARTM.*
PIST. P. 3. q. 18. diffitetur.

VI. *Forma distrabendi pignoris judicialis* a-
lia recensenda est e J. Civili, alia e Jure Sa-
xonico. *Jure Civili* solutionem pecuniarum
dependere jussi, a die condemnationis vel
confirmatae post provocationem sententiae,
spatium quatuor mensium habent (in actione
reali tempus est arbitrarium *a. §. 2. I. de off.*
jud. l. 2. C. de Usur. rei jud. quo elapso non-
dumque facta solutione pignora capiuntur,
iisque captis tempus duorum mensium datur,
intra quod si nulla subsecuta sit solutio, pi-
gnora venduntur. *l. 31. ff. de re jud. l. 2. C. si in*
caus. jud. pign. alioque emtore non existente
vel existente quidem sed non dignum preti-
um offerente, is cui judicatus satis non fecit,
ad licitationem admittitur *d. l. 2. si licitari*
non vult, in possessionem pignorum mittitur
l. 3. C. de exec. rei jud. tandemque ei auctori-
tate Principis dominium addicitur, ubi super-
fluum e pretio pignoris creditori restituere
debet *v. l. 31. ff. de Re jud. l. f. § 4. C. de Jur.*
dom. imp. l. f. C. si in caus. jud. v. FRANZ. Com.
ff. b. t. n. 91. seqq. it. Tr. de Laudem. c. 16. n.
449. seqq. j. BACH. de pignor. l. 3. c. 31. n. 1.

VII. *Ad formam distrabendi pignoris iudi-*
cialis e Jure Saxon. jam perveniendum est.

Hu-

Hujus Pignoris iudicialis nomine vero omne id venit, quod vigore instrumenti paratam executionem habentis capitur, aut, cum pignus conventionale sit, auctoritate Judicis venditur. CARPZOV. P. 1. C. 28. d. 136. num. 13. 14. Distinguendum autem inter actionem realem & personalem. In actione reali (veluti cum domus vindicanti per sententiam adjudicata est) tempus quatuordecim dierum, a tempore rei judicatae & petiti praeccepti executivi currens, praefinitum, intra quod si facta non sit restitutio, res quasi manu militari aufertur victorique traditur. PHILIPP. ad T. 39. O. P. S. §. nemlich. *Consid.* 2. CARPZ. *Proc.* T. 25. art. 3. num. 4. *seqq.* In actione personali terminus Saxonicus condemnato praefigitur simulque eventualiter executioni dies certus statuitur. *t. 39. O. P. S. §. Wenn aber. Dd. cit.* Quando ad executionem pervenitur, triplici praecipue via inceditur: vel enim nulla aestimatione praevia fit subhastatio, vel praevia licitatione Creditoris, vel praevia aestimatione iudiciali. *d. t. §. und weil. Cum subhastatio fit nulla aestimatione praevia res per praconem intra spacium quatuordecim dierum ter numerandum ternis vicibus publicae hastae subjicitur. Interim Emtor vel invenitur vel non invenitur. Quando Emtor invenitur, qui certam pecuniae summam offert, res denuo proscibitur & plus licitanti addicitur T. 39. O. P. S. §. So soll man. Quando non invenitur emtor,*

emtor, attenditur, num *Creditor* licitari velit, qui vel *licitatur* vel non *licitatur*. Si *licitatur*, res, una cum quantitate a *Creditor*e oblata, porro per quatuordecim dies, ter computandos proscribenda est, quibus elapsis, novoque emtore plus licitante non reperto, iudici æstimandum, utrum pretium a *Creditor*e oblatum sit æquum; & res *creditor*i addenda est, ita tamen, ut jus reluendi intra annum *debitor*i sit salvum *d. l. O. P. S. Wann nun §. damit*, an vero iniquum *Creditor*e *licitatus* non sit; & tum *locus est æstimationi iudiciali*, qua facta, res adjecta taxatione per tempus quatuordecim dierum continuum & ter computandum ulterius proclamanda est. *d. T. §. Wann aber*, hoc subsecuto, nec *Emtore* invento, aut secundum taxationem *iudicalem* rem nancisci *creditor*, non contradicente *debitor*e, potest, aut ulterius licitari & facta quantitate mentione rem porro proscribere *d. T. §. wenn nun gleich*. Quodsi autem vel *Creditor* vel *debitor* de taxatione *iudiciali* iniquitate conqueratur, impetrare potest, ut res denuo per scabinos provinciales æstimetur, a qua æstimatione recedere non licet. *d. T. §. würde aber*, adeo, ut omni *emtore* deficiente res *Creditor*i eo pretio in solum dari possint per *P. I. Const. El. 32. §. Sins det. BERL P. I. Concl. 81. n. 122*. Et quidem hic *subhastationis* ordo præcise observandus est; ejus enim inversio aut præposteratio totum pro-

processum vitiat v. l. 11 C. de fide & iure bast. fsc. id. n. 225. Denique singulare hoc in primo licitatore receptum est, quod is offerendo augmentum pretii, a subsequentibus licitatoribus oblato, subhastatione adhuc durante in emtione reliquis præferatur. CARPZO V. P. 1. C. 32. d. 42. v. Uberius de subhastatione agentes. CARPZ. d. C. BERL. d. Concl. IOH. PHILIP. toto Tr. de subhastat.

TIT. IIX.

DE

INTERDICTIS.

L. 43. ff. t. 1.

Posteaquam jus Pignoris expositum, ad jus Possessionis pergendum est, e quo interdicta prætermittenda referre mei est instituti.

I. Ab Objecto dividi possunt *interdicta* in personalia & realia. *Personalia sunt*, quæ circa jus personarum, *Realia* quæ circa jus rerum versantur. *Realia vel publica sunt, vel privata. Publica* vel de rebus divini vel humani juris tractant. De rebus *Divini Juris* agit *interdictum, Ne quid in loco sacro fiat* v. l. 1. ff. de Rer. div. quod est remedium prætorium prohibitorium. l. 1. ff. b. restitutorium, l. 43. ff. t. 6. l. 2. §. 19. ff. *Ne quid in loc. pub.* & competit ne quid in cuius ex populo v. l. 10. C. de Episc. & Cler. loco sacro. j. l. 2. §. 2. ff. *Ne quid in loc. pub.* maxime locorum sacrorum curatoribus l. 1. §. 3. ff. b. adversus

versus eum, qui quid facit in loco sacro, etiam muris & portis, deformitatis, damni vel incommodi causa l. 1. §. 2 ff. b. ad hoc, ut facere desinat, factumque restituat d. l. 2. §. 19. Hodie illud utiliter applicari potest adversus eos, qui fenestras lapidibus infestant¹, stercore conspurcant aut ad limina vel parietes templi finum projiciunt, similive modo in loca sacra quid immittunt. *Eck. Comm. ff. §. 3. b. r.*

II. De rebus publicis humani iuris concepta L. 43. ff. 1 sunt interdicta sequentia. Præmittitur autem generale interdictum de locis & itineribus publicis, quo prætor vetat prohiberi usum loci publici & de eo, quolibet postulante, se interdicturum pollicetur. l. 1. ff. b. Vocabulum autem itineris publici d. l. denotat den Fußsteig bey der Heerstrassen, seu jus eundi ambulandi per viam publicam.

III. Sequuntur jam interdicta specialia in titulo: *Ne quid in loco publico vel itinere fiat.* 8. Ne qui 1
Primum Interdictum agit de locis publicis & in loco publico est remedium Prætorium prohibitorium l. 2. §. 1. ff. b. perpetuum. quod datur cuivis ex populo l. 2. §. 34. ff. b. adversus eum, cui damnum qualecunque infertur faciendo quid in loco publico. l. 2. §. 5. 11. ff. b. ad præstandum quanti actoris interest. d. l. §. 34. *Secundum Interdictum de viis & itineribus publicis tractat*, & tria membra complectitur, quorum *primum*, fieri quid in via itinereve publico vetat,

vetat, quo via iterve reddatur deterius. *d. l. 2. §. 20* ut, si quid factum nondum est, caveat non fieri *d. l. §. 18*. si quid jam factum est, præstetur id quod interest, *d. l. §. 34*. *Secundum* id quod factum immissumve est, quo via vel iter fit deterius, restitui aut interesse præstari jubet. *d. l. §. 35. 43. 44*. *Tertium* via publica itinereve publico euntem agentemve impediri prohibet *d. l. §. f. v. plur.* MINDAN. *de Interd. n. 5. 6. Et præced.*

L. 43. ff. t.
9. de loco
publico
fruendo.

IV. De loco publico fruendo proposuit Prætor interdictum retinendæ possessionis prohibitorium, quod competit illi, qui locum publicum conduxit, ejusve socio *l. 1. ff. b. adversus eum*, qui frui prohibet, ad hoc, ut secundum legem locationis frui liceat *d. l. 1. §. 3*. Hoc interdictum hodie ad balnea publica, vectigalia & similia a Magistratu conducta pertinere recte asserit HAHN. ad WESENB. *b. t. licet wiss. b. t. th. 22*. extra ordinem conductori manu militari succurri solere testetur: id enim extraordinaria via prohibentibus adhibita præcipue locum habere duxerim.

L. 43. ff. t.
10. de via
publica &
si quid in
ea factum
esse dica-
tur.

V. Viæ publicæ cura incumbit Ædilibus unde (1.) construere caduca jubent. *l. 1. §. 1. ff. b.* (2.) subruere viam prohibent, sub pœna mulctæ & restitutionis *l. 1. §. 2.* (3.) vias publicas secundum propriam domum construi & aquæ ductus, qui sub cælo libero sunt, purgari volunt, ita ut non prohibeatur vehiculum transire. *l. 1. §. 3.* (4.) in viis nec stercorea nec

nec pelles jacere, nec ante officinas projicere, aut proponere inutile quicquam permittunt, l. 1. §. 4. 5. ff. eod. Hodie viæ publicæ per plateas pontesve impensis ærarii parari, reparari verri que solent, at ærario deficiente cives & incolæ omnes conferre tenentur, idemque in recuperandis mœnibus, aggeribus, vallis fossisque dicendum, ubi ne quidem Clerici a collatione eximendi sunt. v. l. 7. C. de Sacr. S. Ecl. v. l. f. C. de quib. mun. vel prest. HAHN. ad WES. b. t. CARFZ. Jpr. Cons l. 2. t. 22. d. 340.

VI. Interdictum de via publica & itinere publico reficiendo prætorium & perpetuum l. 43. ff. t. l. 1. §. 3. ff. b. competit cuivis ex populo d. §. adversus eum, qui viam publicam iterve publicum reficere i. e. ad veterem altitudinem latitudinemque restituere & purgare prohibet, ad hoc, ut quanti actoris interest præstetur. d. §. 3. Cæterum si in agrum vicini viam publicam quis rejecerit, eatenus in eum viæ rejectæ actio dabitur, quanti ejus interest, cujus fundo injuria irrogata est l. 3. ff. b. v. FRIDER. MIND. d. Interd. t. 3. n. 71.

VII. Ne quid in flumine publico ripave ejus fiat quo pejus navigetur proditum a Prætoe duplex Interdictum ad flumen publicum navigabile pertinens. l. 1. §. 4. 12. ff. b. Prius est prohibitorium l. 1. ff. b. & competit cuivis ex populo a. l. 1. ff. de loc. & itin. publ. adversus eum, qui navigationem aut iter (quo etiam iter pedestre, cujus usus est, cum navis per bo-

H

ves,

ves, equos aut homines trahenda est FRID. MINDAN. de Interd. t. 6. n. 34. HAHN. ad WES. n. 1. comprehenditur l. 1. §. 1. ff. b.) deterius reddere vult. l. 1. §. 14. 17. ad hoc, ne id faciat l. 1. ff. b. Posterius Interdictum est restitutorium, quod datur cuivis ex populo. v. l. 1. §. 10. ff. b. adversus eum, qui quid factum immisissumve habet, quo statio iterve deterius fit, ad hoc, ut restituat. l. 1. §. 21. 22. ff. b.

L. 43. ff. t. VIII. Prætor cavet duplici Interdicto ne
 13. Ne quid in flum. publ. fiat, quo aliter aqua fluat, atque uti priore ætate fluxit.
 quid in flum. publ. fiat, quo aliter aqua fluat, atque uti priore ætate fluxit.
 VIII. Prætor cavet duplici Interdicto ne quid in flumine publico fiat, quo aliter aqua fluat, atque uti priore ætate fluxit, quorum primum in l. 1. pr. ff. b. traditur, & est prohibitorium, concediturque cuivis ex populo. l. 1. §. 9. ff. b. adversus eum, qui in flumine publico tam navigabili quam non navigabili. d. l. 1. §. 2. ejusve ripa quid facit aut immittit, quo aliter aqua fluat, atque priore ætate fluxit, d. l. §. 6. 8. ad hoc, ne quid eo modo fiat aut immittatur l. 1. §. 12. ff. b. Secundum in l. 1. §. 11. b. proponitur & est restitutorium, ad ejus, quod factum aut immisissum est, restitutionem tendens. d. §. 11. 12. ff. b. Quæritur autem, utrum in flumine publico liceat ædificare molendinum jure dominii, quod quis in fundo adjacenti sibi asserit? Quod affirmandum esse videtur cum HAHN. ad WES. b. r. & ZIEGL. de Jur. Maj. l. 2. c. 15. num. 42. seqq. v. l. 1. §. 12. ff. de flum. l. 24. ff. de damn. inf. nisi Principis declaratio prohibitiva facta sit.

L. 43. ff. t. IX. Ut in flumine publico navigare liceat n-
 to-

interdicto prospicit Prætor, quod est remedium prohibitorium, competens cuivis in flumine, lacu, fossa, stagno publico navigare prohibito, adversus prohibentem, ad hoc, ne prohibeatur l. 1. ff. b. utiliter publicano datur, qui piscari prohibitus est, cum lacum vel stagnum conduxisset. l. 1. §. 7. ff. b. applicatur etiam adversus vicinos vel accolæ fluminis, merces, ligna, trabes & similia per ripam onerare & exonerare prohibentes. v. l. 1. ff. b. HAHN, b. t.

14. ut in flumine publ. navigare liceat.

X. Ad res publicas etiam referri potest *ri- pa*, quatenus illius usus publicus est. *l. 5. ff. de Rer. div. de qua Prætor prodidit Interdictum*, quod est prohibitorium, tribuiturque illi, qui in flumine publico ripam ejus opus facere, ripam agrivæ, qui circa ripam est, tuendi causa cupit ex quo navigatio non fit deterior, adversus eum, qui prohibet cum illi in annos decem cautum vel satis datum sit, ad hoc, ut impedire desinat *l. 1. ff. pr. §. 3. ff. b. Utiliter hoc Interdictum ad ripam lacus, fossæ, stagni muniendum extenditur. l. 1. §. f. ff. b.*

l. 43. ff. t. 15. de Ripa munienda.

XI. Actum est de Interdictis, quæ res publicas concernunt, *ad res privatas pertinent (1.) Interdictum, Ne vis fiat ei, qui in possessionem missus est*, quod est prohibitorium, restitutorium *l. 1. §. 1. ff. b. annale. l. 1. §. 8. daturque ei, qui permissu jus dicentis in possessionem missus, sed non admissus est. l. 1. ff. b. adversus eum, qui suo vel alieno nomine ipsum do-*

l. 43. ff. t. 4. ne vis fiat ei qui in possessionem missus est.

lo l. 1. § 6. ff. b. in possessione esse prohibuit
 l. 1. § 3. l. 2. §. 1. ad hoc, ut tantum præstet
 quantum missi interest, possessionem habere
 l. 1. §. 5. ff. b. Si missus actione ex hoc Inter-
 dicto uti velit, locum ea habet, potest etiam
 magistratus extraordinarie suum decretum
 manu militari exequi l. 3. ff. b. v. HILL. ad
 DON. en. l. 20. c. 6. l. 9.

XII (2.) *Interdictum de Tabulis exhibendis*
 quod est prætorium, exhibitorium l. 1. pr. ff.
 b. perpetuum, l. 13. §. 16. l. 3. §. 7. ff. b. & com-
 petit illis, quorum interest tertii alicujus testa-
 menti tabulas exhiberi v. l. 1. §. 10. ff. b. l. 3.
 C. *Quemad. Test. aper.* adversus eos, qui ne-
 gant, se exhibere posse vel oportere. l. 1. §. 1.
 ff. b. cum tabulæ Testamenti apud eosdem sint
 vel dolo malo esse defierint. l. 1. l. 3. §. 6. ff. b.
 ad hoc, ut illas vel exhibeant, vel id, quod in-
 terest, præstent. d. l. 3. §. 11. ff. b.

L. 43. ff. t.
 25. de Re-
 missioni-
 bus.

XIII. (3.) *Interdictum de Remissionibus* est
 remedium prohibitorium, quod datur ei, qui
 remissionem a novi operis nunciatione, quæ
 tenebat, impetravit, l. 1. pr. §. 2. adversus
 eum, qui novum opus nunciavit, ad hoc, ne
 vis fiat opus facienti. STRAUCH. ad Jus Jus-
 tin. Diff. 23. tb. 4.

L. 43. ff. t.
 26. de Pre-
 cario.

XIV. (4.) *Interdictum de precario* est reme-
 dium restitutorium recuperandæ possessionis,
 quod conceditur illi, qui usum rei precario
 roganti concessit ejusque heredibus. l. 8. §. 1.
 ff. b. adversus eum, qui rem precario habet, aut
 dolo

dolo malo habere desit. *l. 4. §. 2. l. 2. ff. b. e.*
 jusque heredes *l. 8. §. 8 ff. b.* ad hoc, ut res re-
 stituatur in pristinam causam, & si hoc factum
 non fuerit, id, quod interest, rem non restitui
 ex eo tempore, ex quo interdictum editum est,
 præstetur. *l. 8. §. 4. ff. b. conf. AMAD. ECK. Comp.*
Pand. h. t. §. 7. seqq. Precarium autem monen-
 te Vlpiano in *l. 1. pr. b. est*, quod precibus pe-
 tenti utendum conceditur tamdiu, quamdiu
 is, qui concessit, patitur, & qui proxime ad
 donationem accedit, *l. 14. ff. b.* non præsumit-
 tur. CARPZOV. *P. 2. C. 41. d. 18. n. 8.* Constitui-
 tur precarium consensu concedentis & acci-
 pientis tam expresso quam tacito *l. 1. l. 4. §.*
f. ff. b. accedente traditione vera vel ficta,
l. 1. §. f. l. 22. ff. b. precario res mobiles &
 immobiles conceduntur. *l. 2. C. b. l. 4. ff. b.*
 corporales & incorporales *l. 2. §. f. l. 3. ff. b.*
 etiam habitatio *d. l. 2. C. v. HAHN. ad WESENB.*
b. t. n. 4. alienæ & propriæ rogantis quoad
 proprietatem non possessionem *l. 6. §. f. l. 7. l.*
11. ff. b. per precarium tribuitur rei usus sui
 natura revocabilis, unde ad certum tempus
 cum effectu non datur *l. 12. ff. b.* quia natura
 æquum est, tamdiu alium libertate mea uti,
 quamdiu ego velim. *l. 2. §. 2. ff. b.* ex huma-
 nitate tamen confestim precarium repeten-
 dum non est. *v. l. 17. §. 3. ff. Commod. HILL.*
 ad DON. *l. 14. c. 34. l. c.* Resp. effectus precari-
 ii rogatio vel simplex est, vel non simplex:
 simplex supra exposita est, & tantum detentio-

nem operatur, l. 5. §. 2. ff. b. Non simplex esse dicitur, cum præter usum etiam possessio conceditur, l. 15. §. 4. ff. b. j. l. 6. §. 2. ff. eod. Præstanda est in precario ob revocabilitatem tantum dolus & culpa lata, sed edito Interdicto, dolus, culpa & omnis causa l. 8. §. 3. ff. b. Præter interdictum autem datur e precario concedenti actio præscriptis verbis extraordinaria ex æquitate descendens l. 2. §. 2. ff. b. l. 19. §. 1. ff. b. HAHN. ad WES. h. n. 2. I. DON. c. loc. l. C. D. & ad restitutionem tendens.

L. 43. ff. t.
27. de Arboribus
cadendis.

XV. (5.) Interdictum de Arboribus cadendis duo capita complectitur, quorum prius ad succidendas, posterius ad coercendas quindecim pedes a terra arbores, tendit l. 1. §. 9. ff. b. Ex capite primo datur interdictum prohibitorium. l. 1. §. 1. ff. b. quod competit vicino adversus eum, cujus arbor vel vitis l. 1. pr. & §. 3. ff. b. in ædes vicini impendet, ad hoc, ut vicinus eam adimat, nisi adimat, vicino, cui arbor officit, eam a stirpe succidenti lignaque tollenti vim nullam faciat. l. 1. pr. & §. 2. ff. b. huic interdicto etiam Iure Sax. esse locum, tradit PHILIP. Usu Pract. Inst. l. 2. Ecl. 13. n. 2. Ex capite secundo fuit interdictum prohibitorium, quo utitur vicinus, in cujus agrum vicini arbor impendet, adversus vicinum, ad hoc, ut eam quindecim pedes altius a terra coerceat, aut vicino ita coercenti lignaque sibi habenti vim nullam faciat.

faciat.
cini f
succid
126.

XV
remed
fession
propri
ad hoc
ff. b. p
quirun
die In
alias e
fundu
ctus in
WES.

XV
mediu
§ ff. b.
bus d
versus
ff. b. e
§. 6. a
utilite
bitati
Poste
inqui
dictu
c. 37

XV

faciat. l. 1. §. 7. 8. ff. b. Iure Sax. ramos in vicini fundum propendentes vicino impune succidere licet. v. l. N. l. 2. art. 52. & Wb, a. 126. CARPZ. P. 3. C. 32. d. 25. fin.

XVI. (6.) *Interdictum de Glande legenda est* L. 43. ff. de remedium prohibitorium adipiscendæ possessionis, quo experitur vicinus, cujus fructus e proprio fundo in vicini fundum ceciderunt, ad hoc, ut colligere eos non prohibeat. l. un. ff. b. pr. & §. 1. Iure Sax. hi fructus vicino acquiruntur. v. GLOSS. in l. N. l. 2. a. 52. verb. Die Zweige WES. ad ff. b. t. n. 3. CARPZOV. c. l. alias etiam hodie propter ramos in alterius fundum vel hortum propendentes sæpe fructus inter vicinos dividi testatur HAHN. ad WES. b. t.

XVII. (7.) *Interdictum de migrando est* re- L. 43. ff. de medium prohibitorium perpetuum l. 1. pr. & §. 2. de migrando. §. ff. b. quod datur inquilino ejusque hereditibus d. l. §. 6. soluta conductionis mercede adversus locatorem, qui res suas sive alienas l. 2. ff. b. exportare prohibet ejusque heredes. d. §. 6. ad hoc, ut prohibere desinat, l. 1. ff. b. utiliter hoc interdictum ei, qui gratuitam habitationem habet, conceditur, l. 1. §. 3. ff. b. Postquam extra ordinem subventum est inquilino, infrequens esse cœpit hoc interdictum l. 1. §. 2. ff. b. HILL. ad DON. en. l. 15. c. 37. b. l.

XVIII. Haftenus Interdicta realia tam publica

L. 43. ff. t.
29. de Li-
bero ho-
mine exhi-
bendo,

blica quam privata consideravimus, unde jam ordine ad personalia ducimur. Ob favorem libertatis edidit Prætor *Interdictum de libero homine exhibendo*, quod est exhibitorium perpetuum l. 3. §. f. ff. b. & competit omnibus l. 3. §. 9. ff. b. adversus eum qui hominem liberum invitum dolo malo retinet l. 1. l. 3. §. 5. ff. b. ad hoc, ut in continenti eum exhibeat l. 4. §. 2. ff. b. vel litis æstimationem præstet. l. 3. §. 13. ff. b. v. ECK. *Comp. ff. b. t. plur.*

XIX. Ob potestatis vinculum proposuit prætor *Interdictum de liberis exhibendis*, quod est præparatorium l. 3. §. 1. ff. b. exhibitorium, & conceditur illi, qui liberos in potestate habet. l. 1. ff. b. adversus eum, qui eosdem invitos dolo malo detinet d. l. 1. l. 5. ff. b. ad hoc, ut illos exhibeat. d. l. 1. *Except. v. l. 1. §. 3. 5. ff. b.* Utiliter hoc interdictum a rito de exhibenda uxore competit l. 2. ff. b. idem ad Abbatem & Monachum, Dominum & adscriptitium applicandum v. MEIER. *C. I. A. b. t. th. ult.* Item *Interdictum de liberis ducendis*, quod est restitutorium l. 3. §. 1. ff. b. & datur ei, qui liberos in potestate habet, adversus eum, qui eosdem invitos dolo malo retinet, ad hoc, ut eos duci permittat. l. 3. *pr. ff. j. ECK, Compend. Dig. b. t.*

FINIS LIBRI SECUNDI.

LIB. III.